

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

**Финансиски извештаи
за периодот што завршува на
31 декември 2023 година**

СОДРЖИНА:

	Страна
Извештај за нето средствата на фондот	3
Извештај за работењето на фондот	4
Извештај за промените на нето средствата	5
Финансиски показатели според сметководствени единици	6
Извештај за бројот на сметководствени единици	7
Белешки кон финансиските извештаи	8 – 29
Прилози	

ИЗВЕШТАЈ ЗА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ФОНДОТ НА ДЕН 31.12.2023

Р. бр	Група на конта или конто	Позиција	Белешки	31 декември 2023	31 декември 2022
1	2	3	4		6
1	10	Парични средства	3	3.497.576	1.802.516
2	11	Побарувања од продажба на хартии од вредност		-	-
3	12	Побарувања по основ на вложувања	4		-
4	13	Побарувања од Фондот на ПИОМ		-	-
5	14	Побарувања од други пензиски фондови	4	5.291.825	3.008.246
6	15	Побарувања за дадени аванси		-	-
7	16	Побарувања од пензиските друштва или чуварот на имот		-	-
8	17	Побарувања од државата и други институции		-	-
9	18	Побарувања за хартии од вредност купени директно од издавачот		-	-
10	19	Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи (АВР)		390	22.988
11		Вложувања во хартии од вредност и депозити (12+13+14)		64.170.946	18.408.946
12	3	Финансиски средства кои се чуваат за тргување	5	58.549.440	17.317.593
13	4	Финансиски средства кои се расположиви за продажба		-	-
14	5	Финансиски средства кои се чуваат до достасување	6	5.621.506	1.091.353
15		ВКУПНО СРЕДСТВА (збир од 1 до 11)		72.960.737	23.242.696
16	20	Обврски за неконвертирани придонеси		-	-
17	21	Обврски по основ на вложување во хартии од вредност, депозити и пласмани		558.434	-
18	22	Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд - достасани и неисплатени		-	-
19	23	Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство		-	-
20	24	Краткорочни обврски за заеми и кредити		-	-
21	25	Долгорочни обврски за заеми и кредити		-	-
22	26	Обврски кон пензиското друштво	7	98.814	65.699
23	27	Обврски за брокерски и посреднички провизии		674	-
24	28	Останати обврски на пензискиот фонд		-	-
25	29	Пасивни временски разграничувања		-	-
26		ВКУПНИ ОБВРСКИ (збир од 16 до 25)	7	657.922	65.699
27		НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД (15-26)		72.302.816	23.176.997
28		Број на издадени сметководствени единици		676.431,771361	234.604,6586
29		ВРЕДНОСТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА (27/28)		106,888557	98,7917
30	90	Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот		16.245.198	3.976.544
31	91	Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство		54.803.998	19.443.165
32	92	Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок		(227.453)	-
33	93	Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство		(1.419.214)	-
34	94	Добивка/Загуба од тековната финансиска година		3.142.999	(242.712)
35	95	Акумулирана добивка/Загуба од претходни години		(242.712)	-
36	96	Ревалоризација на хартии од вредност расположиви за продажба		-	-
37		ВКУПНО ОБВРСКИ ВО ОДНОС НА ИЗВОРИТЕ НА СРЕДСТВАТА (збир 30 до 36)		72.302.816	23.176.997

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Корегираната верзија на финансиските извештаи на Фондот е усвоена на 06.02.2024 година, кои првично се одобрени за издавање од страна на Управниот одбор на ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ на 30 јануари 2024 година и беа потпишани од страна на:

Г-дин Марио Ѓорѓиев

Претседател на Управен одбор

Г-дин Артон Лена

Член на Управен одбор

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ФОНДОТ ЗА ПЕРИОДОТ ОД 01.01.2023 ДО 31.12.2023

Р. бр	Група на конта или конто	Позиција	Белешки	31.12.2023	31.12.2022
1	2	3	4	5	
		ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
1	70	Приходи од камати и Амортизација на премијата/дисконтот на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум	8	1.179.673	24.582
2	71	Приходи од дивиденди		111.528	-
3	73	Реализирани капитални добивки	9	8.837	34
4	74 (741+742)	Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		9.015	-
5	75	Други неспоменати приходи		-	-
6		ВКУПНО ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (збир од 1 до 5)		1.309.053	24.616
		РАСХОДИ			
7	60	Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот		347.715	14.602
8	61	Расходи по основ на камати		-	-
9	63	Реализирани капитални загуби	9	-	395
10	64 - (641+642)	Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		25.187	7.301
11	65	Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци		35.183	7.282
12	66	Загуба поради оштетување		-	-
13	69	Други расходи		32	-
14		ВКУПНО РАСХОДИ (збир од 7 до 13)		408.117	29.580
15		НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА ОД ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (6-14)		900.936	(4.964)
16	72-62 (741+742)+	Нереализирана капитална добивка/загуба од вложувања во хартии од вредност	10	2.241.052	(229.981)
17	642)	Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти	11	1.012	(7.767)
18		ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ/ЗАГУБИ ОД ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (16+17)		2.242.064	(237.748)
19		НЕТО ЗГОЛЕМУВАЊЕ/НАМАЛУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВОТА НА ФОНДОТ (15+18)		3.143.000	(242.712)

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНите НА НЕТО СРЕДСТВАТА
ЗА ПЕРИОДОТ ОД 01.01.2023 ДО 31.12.2023**

Р.бр	Група на конта или конто	Позиција	31.12.2023	31.12.2022
1	2	3	4	
		ЗГОЛЕМУВАЊЕ/НАМАЛУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА ОД РАБОТЕЊЕТО НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД		
1	Од Образец 2 позиција 15	НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА ОД ВЛОЖУВАЊА	900.935	(4.964)
2	Од Образец 2 позиција 18	Вкупно нереализирана добивка/загуба од вложувања во хартии од вредност	2.242.064	(237.748)
3	96	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	-	-
4		ЗГОЛЕМУВАЊЕ/НАМАЛУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД (1+2+3)	3.142.999	(242.712)
5	90	Парични приливи по основ на уплатени придонеси	12.268.654	3.976.544
6	91	Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промени на членство	35.360.833	19.443.165
7	92	Парични одливи по основ на исплатени пензии / пензиски надоместок	(227.453)	-
8	93	Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(1.419.214)	-
9		ВКУПНО НАМАЛУВАЊЕ/ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА ОД ТРАНСАКЦИИ СО СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ЕДИНИЦИ НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД (5+6+7+8)	45.982.820	23.419.709
10		ВКУПНО НАМАЛУВАЊЕ/ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА НЕТО СРЕДСТВАТА (4+9)	49.125.819	23.176.997
		НЕТО СРЕДСТВА		
11		На почетокот на периодот	23.176.997	-
12		На крајот на периодот (10+11)	72.302.816	23.176.997
		БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ	234.604,658645	
13		Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	117.476,245922	40.043,609779
14		Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други пензиски фондови од промена на членство	340.139,643112	194.561,048866
15		Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(2.161,002896)	-
16		Повлечени сметководствени единици врз основа пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(13.627,773422)	-
17		БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ (13+14+15+16)	676.431,771361	234.604,658645

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ СПОРЕД СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ
ЗА ПЕРИОДОТ ОД 01.01.2023 ДО 31.12.2023**

ОЗНАКА НА ПОЗИЦИЈАТА	ПОЗИЦИЈА	31.12.2023	31.12.2022
1	2	3	
	ВРЕДНОСТА НА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД ПО СМЕТКОВОДСТВЕНА ЕДИНИЦА НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ		
1	НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ	23.176.997	-
2	БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ	234.604,66	-
3	ВРЕДНОСТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ (1/2)	98,791716	-
	ВРЕДНОСТА НА НЕТО СРЕДСТВАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД ПО СМЕТКОВОДСТВЕНА ЕДИНИЦА НА КРАЈ НА ПЕРИОДОТ		
4	НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	72.302.816	23.176.997
5	БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	676,431.771361	234.604,66
6	ВРЕДНОСТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ (4/5)	106.888557	98,791716
	ДОПОЛНИТЕЛНИ ПОКАЗАТЕЛИ И ПОДАТОЦИ		
7	ОДНОС ПОМЕГУ РАСХОДИТЕ ¹ И ПРОСЕЧНИТЕ НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД ²	0.0091	0,0009
8	ОДНОС ПОМЕГУ НЕТО ДОБИВКАТА/ЗАГУБАТА ОД ВЛОЖУВАЊАТА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД И ПРОСЕЧНИТЕ НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД ³	0.0214	(0,0002)
9	СТАПКА НА ПРИНОС НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД ⁴	8,20%	/

¹ показателот се добива кога збирот од позициите 7 и 11 од Образецот бр. 2 ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

² просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците;

³ показателот се добива кога позицијата 15 од образецот бр.2 ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

⁴ се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови. До 31 декември 2023 година, (Белешка 2.8).

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**ИЗВЕШТАЈ ЗА БРОЈОТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ
ЗА ПЕРИОДОТ ОД 01.01.2023 ДО 31.12.2023**

во денари

Реден Број	ПОЗИЦИЈА	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на фондот
1	2	3	4
1	На почетокот на периодот	234.604,658645	23,419,709
2	Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на периодот	117.476,245922	12,268,654
3	Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други пензиски фондови од промена на членство во текот на периодот	340.139,643112	35,360,833
4	Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(2.161,002896)	(227,453)
5	Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(13.627,773422)	(1,419,214)
6	Вкупен број на сметководствени единици на крајот на периодот	676.431,771361	69,402,529

Вредност на сметководствената единица	
На почетокот на периодот	98.791716
На крајот на периодот	106.888557

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

1. Профил на Фондот

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје претставува отворен инвестициски фонд (во понатамошниот текст “Фондот”) кој е основан и работи согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 07/08, 124/10, 17/11, 13/13 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 103/21) и Законот за инвестициски фондови („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/09, 67/10, 24/11, 188/13, 145/15 и 23/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 31/20, 150/21 и 288/21).

Фондот е основан врз основа на Одлуката за полноважност на условното одобрение за управување со доброволен пензиски фонд бр. 04-02, донесена од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („Агенцијата“ или “МАПАС”), на 27 јули 2022 година.

Фондот е основан со цел прибирање на доброволни придонеси, врз основа на потпишани индивидуални договори за членство и врз основа на потпишани договори за вклучување на професионални пензиски шеми во Фондот, организирани и финансирани од работодавачи и здруженија на граѓани. Акумулираните средства од придонеси се инвестираат во финансиски инструменти со цел да се оствари принос кој им припаѓа на членовите на Фондот. Со доброволното капитално финансирано пензиско осигурување се обезбедува дополнителен извор на средства за пензиски надоместок или еднократно користење.

Фондот започна да функционира на 27 јули 2022 година.

Фондот претставува посебен имот, без правен субјективитет, кој го сочинуваат средствата од придонесите на членовите и приносите од инвестираните средства. Фондот е сопственост на неговите членови и поединечните сопственички права на членовите се определени од износот на средства на нивните индивидуални сметки. Средствата на сметката на членот на Фондот се дел од неговиот личен имот. Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување и не можат да бидат предмет на побарување ниту врз нив може да биде спроведено извршување од страна или за сметка на доверител.

Со Фондот управува ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ (во понатамошниот текст „Друштвото за управување“), основано на 15.06.2022 година врз основа на одлука на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување („Агенцијата“) (Одлука со број 14-438/14 од 31.05.2022 година). Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување со средства.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

бул. Кочо Рацин бр. 3/2- кат 3 и 4
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Основач на Друштвото за управување е ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје со учество од 100% во акционерскиот капитал.

Единствена дејност на Друштвото е управување со фондови.

Чувар на имотот на Фондот е Комерцијална Банка АД Скопје („Банка чувар на имот“).

На 31 декември 2023 година вкупниот број на членови на Фондот изнесува 428, од кои 200 се членови на професионални пензиски шеми, а 228 се индивидуални договори за членство.

Друштвото за управување има склучено договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност на домашниот пазар со Комерцијална Банка АД Скопје и Иново Брокер АД Скопје и на странскиот пазар со Erste Group Bank AG, Виена, Австрија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023**1. Профил на Фондот (продолжение)****Управа**

Управувачката структура на Друштвото за управување на 31 декември 2023 година е следна:

Надзорен одбор

Руперт Маг. Штробл	Претседател
Петар Андреевски	Член
Владимир Деспотоски	Член
Анета Гацовска - Барандовска	Независен член

Управен одбор

Марио Ѓорѓиев	Претседател
Артон Лена	Член

Одговорност за финансиското известување

Одговорност на Друштвото за управување, за секоја деловна година, е подготовка на финансиски извештаи кои даваат вистинит приказ на финансиската состојба на Фондот, резултатите од неговото работење и промените на нето вредноста на имотот на членовите на пензискиот фонд, во согласност со регулативата на МАПАС и применливата сметководствена регулатива.

МАПАС го пропишува сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи, дополнителните финансиски извештаи, како и содржината на одделните сметки во сметковниот план („Службен весник на Република Македонија“ бр. 138/2008).

Друштвото е одговорно за воспоставување на соодветни сметководствени политики, кои доследно ќе се применуваат и со прифатлива точност ќе ја изразуваат финансиската состојба на Фондот.

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи.

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи на Фондот

Политиката на секојдневно сметководствено евидентирање и Финансиските извештаи на Фондот се подготвени во согласност со Законот за задолжително и доброволно капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 7/08, 124/10, 71/11, 13/13 и 103/21), Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 71/2023) и Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 138/2008, 55/2013, 218/2018, 41/2019 и 250/2019), пропишани од МАПАС и објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од МАПАС.

Податоците прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во денари.

2.2 Парични средства

Паричните средства вклучуваат салда на трансакциските денарски и девизни сметки. Фондот има наменска денарска сметка за придонеси каде се вршат уплати на парични средства од членовите. Исто така фондот има денарска и девизна сметка за инвестиции преку кои се вршат плаќања и наплати поврзани со работењето а во согласност со законската регулатива.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства

Фондот ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположиви за продажба, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и кредити и побарувања.

Раководството ги класифицира вложувањата во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат за тргување)

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации на цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Вложувањата кои се чуваат до достасување се не-дериватни финансиски средства со фиксни или одредливи начини на плаќање и фиксна доспеаност, при што раководството има позитивна намера да ги чува до нивното доспевање. Доколку Фондот продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположиви за продажба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства почетно се признаваат на датумот на тргувањето - датум кога Фондот се обврзува да го купи средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемени за трошоците на трансакциите.

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакции се признаваат како расходи во периодот во Извештајот за работењето на Фондот. Кредитите се признаваат кога се врши преносот на паричните средства.

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противвредност, според средниот девизен курс на НБРСМ за соодветната валута на датумот на тргување.

Последователно мерење

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентираат по нивната објективна вредност на датумот на проценка на средствата на пензискиот фонд. Доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност, тие се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за работењето на Фондот како нереализирани добивки или загуби за периодот за кои се јавуваат. Доколку хартиите од вредност се продадат или истите доспеат, нереализираните добивки или загуби се прикажуваат во реализирани добивки или загуби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023**2. Сметководствени политики (продолжение)****2.3 Финансиски средства (продолжение)***Последователно мерење (продолжение)*Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според амортизираната набавна вредност, со примена на метод на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на обврзницата (вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци) и претставува интерна стапка на принос на предметната обврзница. Приходите од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за тековниот период.

Депозитите последователно се мерат според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка.

*Објективна вредност*Хартии од вредност со кои се тргува во Европската Унија или ОЕЦД

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД, треба да биде еднаква на нивната пазарна вредност. При утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД се користат единствено пазарните цени кои се резултат од тргување на регулиран секундарен пазар.

Како пазарна вредност на сопственичките хартии од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и земјите членки на ОЕЦД се смета цената на последното тргување за тој ден остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност и службено објавена на информативниот сервис на Refinitiv Eikon. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување. Пазарната вредност не може да биде утврдена врз основа на цената на последното тргување доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Како пазарна вредност на должничките хартии од вредност со кои се тргува во земја членка на Европската Унија или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Refinitiv Eikon. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од 30 дена пред датумот на проценка.

Доколку на финансиско-информативниот сервис Refinitiv Eikon не е објавена цена за финансиските инструменти, за објективна вредност ќе се земе цена од друг финансиско информативен сервис, по насоки дадени од МАПАС.

Хартии од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност.

Само пазарните цени кои се резултат од тргување на МАКЕДОНСКА БЕРЗА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД Скопје, може да се користат за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија.

Пазарната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија е просечната дневна цена по кои се тргувани хартиите од вредност, пондерирани со количината. Од овој просек се исклучени “блок” трансакциите. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината објективна вредност се утврдува врз основа на просечната пондерирана цена од последниот ден во кој имало тргување.

Објективната вредност не може да се утврди врз основа на просечна пондерирана цена од тргувањето доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка. Ако со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена се применуваат техники на вреднување кога не постои активен пазар.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

2. Сметководствени политики (продолжение)
2.3 Финансиски средства (продолжение)

Објективна вредност (продолжение)

Хартии од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија (продолжение)

Купување и продавање на краткорочни хартии од вредност и на државни обврзници, освен обврзници издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација, може да се врши и на пазари преку шалтер организирани од страна на НБРСМ во соработка со Министерство за финансии на Република Северна Македонија. Објективната вредност на овие хартии од вредност се мери со амортизираниот износ со користење на метод на амортизација со ефективна каматна стапка.

Техники на вреднување кога не постои активен пазар

Кога не постои активен пазар за финансијскиот инструмент, објективната вредност се утврдува според следната методологија:

- а) отворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на уделот утврдена за датумот на проценка, а објавена од страна на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија или МАКЕДОНСКА БЕРЗА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД Скопје;
- б) затворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на нето средствата по акција;
- в) долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува на официјалниот пазар на МАКЕДОНСКА БЕРЗА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД Скопје и долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува во странство се проценуваат според метод на линеарна амортизација, при што почетната вредност е последно утврдената објективна вредност на таа хартија од вредност. Доколку со тие хартии од вредност повторно се тргува, од денот на повторното тргување истите ќе се проценуваат по просечна пазарна цена објавена на активен пазар;
- г) акциите издадени од акционерски друштва во Република Северна Македонија или компании и банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД се проценуваат според помалиот износ од набавната вредност или износот кој пензискиот фонд може разумно да го добие при промптна продажба;
- д) хартиите од вредност врз основа на хипотека се проценуваат со користење на метод на дисконтирани парични текови, при што дисконтната стапка која ќе се користи при пресметка треба да ги одрази пазарните каматни стапки за слични инструменти со ист преостанат рок на доспевање, прилагодена за ризикот од неизвршување на паричните обврски.

По исклучок на точката а) погоре, Фондот може да ја користи последно објавената вредност по удел во инвестиционен фонд. Во ваков случај друштвото треба веднаш, по електронски пат, да ја извести Агенцијата за преземените активности

Во согласност со Меѓународниот сметководствен стандард „МСС 39 – Финансиски инструменти: Признавање и мерење“ во случај да се продадат дел од средствата кои се држат до достасување поради промена на целите или способноста да се држат до достасување, сите средства кои се класифицирани во категоријата на финансиски инструменти кои се чуваат до достасување треба повторно да се измерат по објективна фер вредност. Од датумот на настанување на ваков конкретен случај во наредните 2 (две) финансиски години ниту една хартија од вредност на пензискиот фонд не треба да се процени и класифицира во категоријата до достасување. Исклучок од ова се случаите кога:

- Се продаваат или пренесуваат во друга категорија на финансиски инструменти не повеќе од 0,1% од средствата кои се чуваат до достасување, а таков случај се појавува само еднаш годишно;
- Се продаваат средства кои имаат најмногу 3 месеци пред крајниот рок на доспевање; или
- Се продаваат средства кај кои е наплатена најмалку 95% од главнината.

Нереализирани капитални добивки/загуби

Кај финансиските инструменти за тргување се признаваат нереализирани добивки/загуби како резултат на промена на објективната вредност на хартиите од вредност. Доколку овие финансиски средства се деноминирани во странски валути, курсните разлики се признаваат како нереализирани добивки или загуби. Нереализираните капитални добивки/загуби и приходите од купонска камата се признаваат на дневна основа во Извештајот за работењето. При достасување на главницата или нејзин дел, како и при продажба на хартиите од вредност, износот на нереализираните добивки и загуби се пренесуваат како реализирани добивки/загуби за периодот.

2. Сметководствени политики (продолжение)**2.3 Финансиски средства (продолжение)***Реализирани капитални добивки/загуби*

Реализираните добивки/загуби вклучуваат добивки и загуби по основ на продажба на хартии од вредност и достасани главници и камати на хартии од вредност купени со премија или дисконт кои се класифицирани во портфолио за тргување. Реализираните добивки/загуби се признаваат како приходи и расходи во моментот на нивното настанување.

Добивките и загубите по основ на продажба на хартии од вредност претставуваат разлика помеѓу продажната вредност и сметководствената вредност.

Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Кај финансиските инструменти кои се чуваат во доспевање при последователно вреднување се признава приход од амортизација на дисконт/премија, како и приход од купонска камата на должничките хартии од вредност, курсни разлики, доколку истите се во девизи или се со девизна клаузула, и пресметана камата кај орочените депозити. Признавањето на овие приходи и расходи се врши на дневна основа и истите се признаваат во Извештајот за работење на пензискиот фонд.

Средства на Фондот и стратегија за вложување

Во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, средствата на Фондот може да се вложуваат само во следните видови на финансиски инструменти:

- Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства на странски издавачи од земјите членки на Европската Унија и земји членки на ОЕЦД. Во рамките на ова ограничување:
 - Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД и во должнички хартии од вредност издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка;
 - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, издадени од единиците на локалната самоуправа, недржавни, странски компании или банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД;
 - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции издадени од странски компании или банки кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, со кои се тргува на главните берзи во државите-членки на ЕУ или на ОЕЦД;
 - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени отворени и затворени инвестициони фондови со седиште во земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД.
- Најмногу 100% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства издадени од субјекти кои се наоѓаат во Република Северна Македонија. Во рамките на ова ограничување:
 - Најмногу 60% можат да се вложат во банкарски депозити, сертификати за депозити, комерцијални записи и обврзници издадени или гарантирани од банки, хартии од вредност врз основа на хипотека издадени или гарантирани од банки;
 - Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Владата на РСМ;
 - Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од НБРСМ;
 - Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции кои котираат на официјалниот пазар;
 - Најмногу 40% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и комерцијални записи издадени од акционерски друштва. Во рамки на ова ограничување најмногу 10% од вредноста на средствата на фондот можат да се вложуваат во обврзници издадени од единиците на локалната самоуправа;
 - Најмногу 5% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удел и акции на инвестициски фондови во Република Северна Македонија.
 -

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023**2. Сметководствени политики (продолжение)**
2.3 Финансиски средства (продолжение)*Депризнавање на финансиски средства*

Финансиските средства се депризнаваат кога правото за добивање на паричен тек од финансиските средства истекло, односно инструментот е продаден, доспеан или отуѓен на друг начин. При депризнавање на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

Кога се врши продажба на финансиските инструменти за тргување, нереализираните добивки/загуби кои се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд, се депризнаваат како реализирани капитални добивки/загуби. Депризнавањето се врши на нереализираните добивки/загуби признаени во тековната година. Во нереализирани добивки/загуби се вклучени курсните разлики кои произлегуваат од последователното вреднување. При доспевање на дел или цела главница, сметководствениот третман на нереализираните добивки/загуби е ист како кај продажбата.

Во портфолиото до доспевање хартиите од вредност се депризнаваат при доспевање на дел или целосно доспевање на главница

2.4 Обезвреднување на финансиските средства*Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност*

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети само доколку постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и доколку тој случај (или случаи) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу сметководствена вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Краткорочните побарувања со доспевање до 1 година не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за работењето на Фондот

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Фондот го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Извештајот за работењето. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност

На крајот на периодот на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во Извештајот за работењето на Фондот, со истовремено нејзино анулирање од ревалоризационите резерви.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Побарувања и обврски по основ на вложувања во хартии од вредност

Побарувањата и обврските по основ на вложувања во хартии од вредност се однесуваат на продавањето и купувањето на хартиите од вредност и се признаваат како средства и/или обврски на датумот на тргување, а се подмируваат на датумот на плаќање. Овие побарувања вклучуваат и побарувања за дивиденди.

2.6 Нето средства на Фондот

Нето средствата на Фондот ги сочинуваат вкупните средства на Фондот намалени за вредноста на обврските на Фондот.

2.7 Вредност на сметководствената единица

Вредноста на сметководствената единица ја претставува вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици на датумот на пресметка. Исклучок претставува вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси која е утврдена на 100 денари, во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови. Вредноста на сметководствената единица се искажува со 6 децимални места.

2.8 Стапка на принос на пензискиот фонд

Стапката на принос се пресметува во номинален и реален износ за претходните 84 месеци (пресметковен период), а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимални места.

Доколку Фондот не примал придонеси во период од 84 месеци, но примал во период од 12 месеци, на крајот на септември односно декември, ќе се утврди приносот за периодот од први септември односно декември по основање на фондот до крајот на септември односно декември кога се прави пресметката. Во тој случај пресметковниот период изнесува 78, 72, 66, 60, 54, 48, 42, 36, 30, 24, 18 и 12 месеци.

Стапката на принос во номинален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во номинален износ, се пресметува последната формула:

$$R_{nom} = (SE_t/SE_0)^{(365/t)-1}$$

каде,

R е стапка на принос во номинален износ за пресметковниот период;

SE_t е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од пресметковниот период ;

SE₀ е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од месецот кој претходи на првиот месец во пресметковниот период т.е број на денови во пресметковниот период.

Стапката на принос во реален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во реален износ, се пресметува врз основа на годишната стапка на принос во номинален износ и промена на нивото на трошоците за живот во пресметковниот период со користење на следната формула:

$$R_{real} = (1+R_{nom}) / \left\{ \left[\prod_{k=1}^T (1+(ik-100)/100) \right]^{365/t} \right\} - 1$$

кад:

R_{real} е стапката на принос во реален износ за пресметковниот период;

R_{nom} е стапката на принос во номинален износ за пресметковниот период;

T е бројот на денови во пресметковниот период;

Ik е индекс на трошок на живот, објавен од Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија, на крајот на септември односно декември во секоја година во однос на Септември или Декември во претходната година, почнувајќи од годината на пресметката наназад за сите години во пресметковниот период и последното полугодие во пресметковниот период доколку тој изнесува 78, 66, 54, 42, 30 или 18 месеци.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023**2. Сметководствени политики (продолжение)****2.9 Приходи од камати и дивиденди**

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на Фондот за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши согласно договорената односно пропишаната метода на пресметка за секој финансиски инструмент. Приходите од камати вклучуваат приходи од камата на краткорочни и долгорочни депозити во банки, приходи од камата на должничките инструменти, приходи од камати на трансакциските сметки и приходите од дивиденди. Приходите од дивиденда вклучуваат приходи од дивиденди од домашни и странски акции и ETF-и. Приходите од дивиденди се евидентираат по добиена најава за исплата на дивиденда од банката чувар.

2.10 Надоместоци за управување со Фондот

Фондот во 2023 година исплаќа надоместоци на Друштвото за управување со средствата на Фондот на месечно ниво во износ од 0,075% од вредноста на вкупно управуваните нето средства на Фондот.

2.11 Расходи за посреднички провизии

Овие расходи се однесуваат на надоместоците кои се исплаќаат на финансиските посредници (банки и брокерски куќи) кои купуваат хартии од вредност во име на Фондот.

2.12 Добивки/загуби од курсни разлики

Трансакциите во странска валута се евидентираат во денари според средниот курс на НБРСМ кој важел на денот на трансакцијата. Средствата и обврските се евидентираат според важечкиот курс на крајот на периодот на известување. Курсните разлики се евидентираат во Извештајот за работењето на Фондот.

2.13 Данок на добивка

Согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за инвестициски фондови, Фондот претставува отворен инвестициски фонд. Фондот нема правен субјективитет и не подлежи на одредбите од Законот за данок од добивка, кој се применува на правни субјекти.

2.14 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзан субјект во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

- поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;
- физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;
- член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице; и
- во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
3. Парични средства

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Трансакциска сметка во Комерцијална Банка АД Скопје, Сметка за придонеси	1.798.072	1.801.254
Трансакциска сметка во Комерцијална Банка АД Скопје, Сметка за инвестирање	1.691.007	1.262
Девизна сметка во Комерцијална Банка ЕУР	-	-
Девизна сметка во Комерцијална Банка УСД	8.497	-
Вкупно	3.497.576	1.802.516

4. Побарувања по основ на вложувања

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Побарувања по основ на дивиденди од обични акции	-	-
Побарување по основ на пресметани камати од вложувања	-	-
Побарување по основ на пренос од други фондови	5.291.825	3.008.246
Вкупно	5.291.825	3.008.246

5. Финансиски средства кои се чуваат за тргување

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Акции издадени од домашни акционерски друштва	6.011.706	360.303
Удели во отворени инвестициски фондови	19.144.319	4.925.634
Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија	32.224.919	12.031.656
Државни обврзници издадени од странски влади и централни банки	1.168.495	-
Вкупно	58.549.440	17.317.593

Акции издадени од домашни акционерски друштва

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Обични акции		
МКАЛКА101011, АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ	2.777.646	360.303
МКМТУР101018, МАКЕДОНИЈАТУРИСТ АД СКОПЈЕ	615.861	-
МКТНВА101019, НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ	886.180	-
МКМТСК101019, МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ	671.650	-
МКСТБС101014 СТОПАНСКА БАНКА АД Скопје	480.990	-
МКМPTS101014 МАКПЕТРОЛ АД Скопје	579.380	-
Вкупно	6.011.706	360.303

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
5. Финансиски средства кои се чуваат за тргување (продолжение)
Удели во странски отворени инвестициски фондови

ИСИН код	Опис	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
IE00B6R52259, ISAC	iShares MSCI ACWI UCITS ETF (Acc)	2.733.878	406.509
IE00B4X9L533, H4ZJ	HSBC MSCI WORLD UCITS ETF	2.317.809	754.904
IE00B4K48X80, EUNK	iShares Core MSCI Europe UCITS ETF EUR (Acc)	2.343.638	766.697
IE00BFY0GT14, SPPW	SPDR MSCI World UCITS ETF	2.759.896	742.550
IE00BJ0KDR00, XD9U	Xtrackers MSCI USA UCITS ETF 1C	1.505.046	754.288
IE00BFMXXD54, VUAA	Vanguard S&P 500 UCITS ETF (USD) Accumulating	2.473.541	747.847
IE00BK5BQV03, VGVF	Vanguard FTSE Developed World UCITS ETF Acc	2.775.542	752.839
IE00B5BMR087	iShares Core S&P 500 UCITS ETF USD (Acc)	2.234.968	-
	Вкупно	19.144.319	4.925.634

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија

ИСИН код	Тикер симбол	Опис	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
MKMINF20G Y65	DO2022/15- 1137	Државна обврзница	583.534	580.067
MKMINF20G Y73	DO2022/16- 1237	Државна обврзница	431.880	430.064
MKMINF20G Y99	DO2022/18- 1237dk	Државна обврзница	8.022.895	8.020.799
MKMINF20G Y81	DO2022/17- 1237	Државна обврзница	3.001.458	3.000.726
MKMINF20G Z07	DO2023/01- 0138	Државна обврзница	1.241.807	-
MKMINF20G Z15	DO2023/02- 0238	Државна обврзница	671.946	-
MKMINF20G Z49	DO2023/05a- 0338	Државна обврзница	2.089.010	-
MKMINF20G AD4	DO2023/11- 0738	Државна обврзница	2.571.447	-
MKMINF20G AF9	DO2023/14- 0838	Државна обврзница	1.024.890	-
MKMINF20G AG7	DO2023/15- 0938	Државна обврзница	1.834.585	-
MKMINF20G AI3	DO2023/17A- 0938	Државна обврзница	2.430.350	-
MKMINF20G AN3	DO2023/22- 1238	Државна обврзница	6.569.854	-
MKMINF20G A01	DO2023/23- 1238dk	Државна обврзница	1.751.262	-
	Вкупно		32.224.919	12.031.656

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023

Државни обврзници издадени од странски издавачи

ИСИН код	Тикер симбол	Опис	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
XS1420357318	ROGV 2.875	Државна обврзница	1.168.495	-
		Вкупно	1.168.495	-

6. Финансиски средства кои се чуваат до достасување

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Државни обврзници	692.641	756.353
Државни записи	1.203.225	-
Депозити	3.725.640	335.000
Вкупно	5.621.506	1.091.353

Депозити

Со состојба на 31 декември 2023 година Фондот нема долгорочни депозити.

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Долгорочни депозити	-	-
Краткорочни депозити	3.725.640	335.000
Вкупно	3.725.640	335.000

Државни

ИСИН код	Тикер симбол	Опис	Во денари 31 декември 2023
MKMINF20DK7	RMDEN20	Државна обврзница за денационализација	155.561
MKMINF20DL5	RMDEN21	Државна обврзница за денационализација	537.079
		Вкупно	692.641

ИСИН код	Тикер симбол	Опис	Во денари 31 декември 2022
MKMINF20DK7	RMDEN20	Државна обврзница за денационализација	171.439
MKMINF20DL5	RMDEN21	Државна обврзница за денационализација	584.914
		Вкупно	756.353

Државни обврзници

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат до достасување во износ од 692.641 денари на 31 декември 2023 година се издадени од Министерство за Финансии на Република Северна Македонија, со каматна стапка од 2,00% и со рок на доспевање од 2031 до 2032 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
7. Обврски

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Обврски за надоместоци од уплатени придонеси	51.202	52.227
Обврски за надоместоци од нето средства на фондот	47.612	13.472
Вкупно	98.814	65.699

Обврските за надоместоци од уплатени придонеси и од нето средства на фондот во вкупен износ од 98,814 денари се обврски кон ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ, кое управува со фондот.

8. Приходи од камати

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Амортизација на премијата (дисконт) кои доспеваат на фиксен датум	11.682	1.600
Приходи од камати од хартии од вредност за тргување	1.019.384	8.484
Приходи од камати од хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	15.379	2.420
Приходи од камати од депозити	132.717	12.078
Приходи од камата на денарски сметки кај Чувар на имот	512	-
Вкупно	1.179.673	24.582

9. Реализирани капитални добивки/загуби од вложувања во хартии од вредност, нето

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Реализирани капитални добивки	8.837	34
Реализирани капитални загуби	-	(395)
Вкупно	8.837	(361)

10. Нереализирани капитални добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност, нето

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Државни обврзници	241	(1.148)
Обврзници и останати хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки	46.080	-
Обични акции издадени од акционерски друштва	124.583	1.182
Удели во отворени инвестициски фондови	2.070.149	(230.015)
Вкупно	2.241.052	(229.981)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
11. Позитивни/Негативни курсни разлики од вложувања во финансиски инструменти

	31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Позитивни курсни разлики од вложувања во финансиски инструменти	27.605	3.802
Негативни курсни разлики од вложувања во финансиски инструменти	(26.593)	(11.569)
Вкупно	1.012	(7.767)

12. Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Фондот се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Фондот се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност.

Политиките на Фондот за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Фондот редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса. Управувањето со ризици го вршат вработените од секој сектор. Тие ги идентификуваат и проценуваат ризиците од финансирање во обемот на нивната работа и преку тесна соработка со цел навремено да дејствуваат.

12.1 Пазарни ризици

Фондот е изложен на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Фондот на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, ефектот од флукуација на пазарните цени на акциите и уделите во инвестициски фондови како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Друштвото за управување со средствата на Фондот утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
12. Управување со ризици од финансирање (продолжение)
12.1 Пазарни ризици (продолжение)
Каматен ризик

Фондот е изложен на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување 31 декември 2023 до договорниот датум на доспевање.

							Во денари
	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1-5 годин и	Над 5 годин и	Некама- тоносни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
Пари и депозити кај банки	3.497.576	-	-	-	-	-	3.497.576
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	25.156.026	33.393.414	58.549.440
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	-	3.725.640	-	-	-	1.895.866	5.621.506
Останати средства на пензискиот фонд	-	-	-	-	5.292.215	-	5.292.215
Вкупно средства	3.497.576	3.725.640	-	-	30.448.241	35.289.280	72.960.736
Обврски							
Останати обврски	-	-	-	-	657.921	-	657.921
Вкупно обврски	-	-	-	-	657.921	-	657.921
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските							
31 декември 2023	3.497.576	3.725.640	-	-	29.790.320	35.289.280	72.302.816
31 декември 2022	1.802.516	335.000	-	-	8.251.472	12.788.009	23.176.997

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
12. Управување со ризици од финансирање (продолжение)
12.1 Пазарни ризици (продолжение)

Табелата подолу ја сумира ефективната каматна стапка на Фондот заклучно со 31 декември 2023 година

	<u>МКД</u>	<u>ЕУР</u>	<u>УСД</u>	<u>ЦХФ</u>	<u>Во проценти ГБП</u>
Средства					
Пари и депозити кај банки	0.00%	0.00%	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	5.91%	5.12%	-	-	-
Финансиски инструменти расположиви за продавање	0.00%	0.00%	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	<u>3.97%</u>	<u>3.81%</u>	-	-	-
Обврски					
Обврски по основ на заеми и кредити	<u>0.00%</u>	<u>0.00%</u>	-	-	-

Табелата подолу ја сумира ефективната каматна стапка на Фондот заклучно со 31 декември 2022 година

	<u>МКД</u>	<u>ЕУР</u>	<u>УСД</u>	<u>ЦХФ</u>	<u>Во проценти ГБП</u>
Средства					
Пари и депозити кај банки	0.0%	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	5.33%	5.14%	-	-	-
Финансиски инструменти расположиви за продавање	-	-	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	<u>4.36%</u>	<u>3.81%</u>	-	-	-
Обврски					
Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
12. Управување со ризици од финансирање (продолжение)
12.2 Ризик од ликвидност

Фондот е изложен на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Следната табела ги анализира средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на билансирање 31 декември 2023 година до договорниот датум на доспевање (во денари).

					Во денари
	до 3 месеци	од 3 до 12 мес.	од 1 до 5 год.	над 5 год.	Вкупно
Средства					
Пари и депозити кај банки	3.497.576	-	-	-	3.497.576
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	25.156.026	-	1.168.495	32.224.919	58.549.440
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	-	4.928.865	-	692.641	5.621.506
Останати средства на пензискиот фонд	5.292.215	-	-	-	5.292.215
Вкупни средства	33.945.817	4.928.865	1.168.495	32.917.559	72.960.736
Обврски					
Останати обврски	657.921	-	-	-	657.921
Вкупно обврски	657.921	-	-	-	657.921
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските на 31 декември 2023	33.287.896	4.928.865	1.168.495	32.917.559	72.302.816
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските на 31 декември 2023	33.476.057	38.216.761	39.385.256	72.302.816	72.302.816
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските на 31 декември 2022	10.053.987	1.059.107	2.881.822	18.725.952	32.720.868
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските на 31 декември 2022	10.053.987	11.113.094	13.994.916	32.720.868	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
12. Управување со ризици од финансирање (продолжение)
12.3 Валутен ризик

Фондот е изложен на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек.

Следната табела ја сумира нето позицијата на валутен ризик на Фондот на 31 декември 2023 година (во денари).

	<u>МКД</u>	<u>ЕУР</u>	<u>УСД</u>	<u>Други</u>	<u>Во денари Вкупно</u>
Средства					
Пари и депозити кај банки	3.489.079	-	8.497	-	3.497.576
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	28.462.469	23.613.078	6.473.893	-	58.549.440
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	4.928.865	692.641	-	-	5.621.506
Останати средства на пензискиот фонд	5.292.215	-	-	-	5.292.215
Вкупни средства	42.172.628	24.305.719	6.482.390	-	72.960.737
Обврски	657.921	-	-	-	657.921
Вкупни обврски	657.921	-	-	-	657.921

Следната табела ја сумира нето позицијата на валутен ризик на Фондот на 31 декември 2022 година (во денари).

	<u>МКД</u>	<u>ЕУР</u>	<u>УСД</u>	<u>Други</u>	<u>Во денари Вкупно</u>
Средства					
Пари и депозити кај банки	1.802.516	-	-	-	1.802.516
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	9.296.794	8.020.799	-	-	17.317.593
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	1.091.353	-	-	-	1.091.353
Останати средства на пензискиот фонд	3.031.234	-	-	-	3.031.234
Вкупни средства	15.221.897	8.020.799	-	-	23.242.696
Обврски	65.699	-	-	-	65.699
Вкупни обврски	65.699	-	-	-	65.699

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
12. Управување со ризици од финансирање (продолжение)
12.4 Оперативен ризик

Екстерните оперативни ризици се управуваат преку соодветни системи на работа и комуникација воспоставени со останатите учесници во оперативната организација на целокупниот процес: Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија, банката чувар и избраните брокерски куќи и банките. Интерните оперативни ризици се концентрирани во процесот на донесување и реализација на инвестициски одлуки, почитувањето на интерните политики, процедури и упатства и функционирањето на информативниот систем.

Обелоденувања поврзани со оштетување на финансиските инструменти (кредитен ризик)

	Тековен период	Претходен период		Тековен период	Претходен период
1) Пари и депозити кај банки			1) Состојба на финансиски инструменти кои се предмет на тестирање за оштетување во периодот		
2) Финансиски инструменти расположливи за продавање (2=2a+2b)			2) Вложување во финансиски инструменти кои се предмет на тестирање за оштетување во текот на периодот		
2a) финансиски инструменти расположливи за продавање должнички			3) Продажби на финансиски инструменти кои се предмет на тестирање на оштетување во текот на периодот (се презентира со негативен предзнак)		
2б) финансиски инструменти расположливи за продавање-сопственички			4) Реализирани добивки / (загуби) во текот на периодот		
3) финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање			5) Нереализирани добивки/ (загуби) во текот на периодот		
4) Вкупно финансиски инструменти тестирани за оштетување (4=1+2+3)			6) Намалување/ (Зголемување) на исправката во текот на периодот		
5) Исправка на вредност (се презентира со негативен знак)			7) Состојба на финансиски инструменти кои се предмет на тестирање за оштетување на крај на периодот (7=1+2+3+4+5+6)		
6) Состојба на крајот на периодот (6=4+5)					

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2023
13. Значајни настани и трансакции
Економска криза предизвикана од конфликтот помеѓу Русија и Украина

Финансиски извештаи на 31 декември 2023 година се подготвени врз основа на претпоставката дека Фондот ќе продолжи да работи според принципот на континуитет и дека истото ќе продолжи со својата работа во предвидлива иднина.

Макроекономските услови во кои Фондот ќе ја остварува својата активност во текот на 2024 година се условени од продолжените геополитички тензии од конфликтот помеѓу Русија и Украина, можното продлабочувањето на енергетската криза, бавното постпандемично закрепнување, како и домашните политички случувања. Ваквиот амбиент неповолно делува врз изгледите за раст на домашната економија и може да резултира во претпоставки и проценки кои бараат преоценување, што може да доведе до материјално прилагодување на сметководствената вредност на средствата и обврските во рамките на следните финансиски години.

Во моментот на издавање на овие финансиски извештаи е тешко да се процени понатамошното влијание врз работењето на Фондот. Затоа, Фондот изврши проценка дека ќе биде способно да го продолжи своето работење според принципот на континуитет. До датумот на финансиските извештаи, Фондот продолжува да ги исполнува своите обврски како што доспеваат.

Фондот ќе ги презема сите неопходни активности за прилагодување кон новонастанатите состојби, при што и во следниот период ќе биде фокусирано на одржување на квалитетот на услугите и изнаоѓање флексибилни решенија на барањата на клиентите, ефикасно управување со трошоците, унапредување на доброто корпоративно управување и на практиките за одржлив развој.

14. Настани по периодот на известување

Не постојат материјално значајни настани што се случиле после периодот на известување, а кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.

15. Девизни курсеви

Официјалните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите деноминирани во странска валута на 31 декември се следните:

	<u>31.12.2023</u>	<u>Во денари 31.12.2022</u>
1 ЕУР	61.4950	61.4932
1 УСД	55.6516	57.6535

Вкупно вложувања во акции									
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(2) Обврзници

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд	Модел на вложување	Метод на проценка
1	2	3	4	5	6	7	8
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија ^{3/}							
MKMINF20GY65; DO2022/15-1137	580,000.00 MKD	580,067.20	583,534.48	0.08%	0.80%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GY73; DO2022/16-1237	430,000.00 MKD	430,063.86	431,879.88	0.12%	0.59%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GY81; DO2022/17-1237	3,000,000.00 MKD	3,000,726.18	3,001,458.48	0.59%	4.11%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GY99; DO2022/18-1237DK	8,020,000.00 MKD	8,020,799.06	8,022,895.21	2.12%	11.00%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GZ07; DO2023/01-0138	1,180,000.00 MKD	1,180,295.00	1,241,807.41	0.94%	1.70%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GZ15; DO2023/02-0238	640,000.00 MKD	640,160.00	671,946.29	0.07%	0.92%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GZ49; DO2023/05A-0338	2,000,000.00 MKD	2,000,380.34	2,089,010.24	0.29%	2.86%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GAD4; DO2023/11-0738	2,500,000.00 MKD	2,500,625.00	2,571,446.55	0.34%	3.52%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GAF9; DO2023/14-0838	1,000,000.00 MKD	1,000,250.00	1,024,889.50	0.21%	1.40%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GAG7; DO2023/15-0938	1,800,000.00 MKD	1,800,450.00	1,834,585.47	0.10%	2.51%	тргување	амортизационен план
MKMINF200DK7; RMDEN20	2,675.56 EUR	150,872.76	155,561.20	0.04%	0.21%	доспевање	амортизационен план
MKMINF200DL5; RMDEN21	9,270.00 EUR	521,573.98	537,079.43	0.17%	0.74%	доспевање	амортизационен план
MKMINF20GAI3; DO2023/17A-0938	2,390,000.00 MKD	2,390,358.84	2,430,350.18	0.33%	3.33%	тргување	амортизационен план
MKMINF20GAN3; DO2023/22-1238	6,550,000.00 MKD	6,551,638.00	6,569,853.62	0.39%	9.00%	тргување	амортизационен план

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

MKMINF20GA01; DO2023/23-1238DK	1,750,000.00 MKD	1,750,438.00	1,751,261.95	1.30%	2.40%	тргување	амортизационен план
Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија							
Обврзници издадени или гарантирани од банки							
Обврзници издадени од акционерски друштва, освен банки							
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во Република Северна Македонија	31,851,946	32,518,698.22	32,917,559.89	7.10%	45.12%		
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки							
XS1420357318; ROGV 2.875	20,000.00 EUR	1,101,252.41	1,168,494.62	0.00%	1.60%	тргување	пазарна цена
Обврзници и други хартии од вредност - издадени од странски единици на локална самоуправа							
Обврзници и други должнички хартии од вредност - издадени од странски компании и банки							
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во странство	20,000	1,101,252.41	1,168,494.62	0.00%	1.60%		
Вкупно инвестиции во обврзници	0	33,619,950.63	34,086,054.51	7.10%	46.72%		

(3) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд	Модел на вложување	Метод на проценка
1	2	3	4	5	6	7	8
Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија							

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

MKMINFDYN218; DZ2023/21-364	1,250,000.00 MKD	1,198,748	1,203,225	0.05%	1.65%	доспевање	амортизационен план
Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија							
Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од банки							
Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки							
Комерцијални записи издадени од акционерски друштва, освен банки							
Удели во домашни отворени инвестициони фондови							
Други ненаведени хартии од вредност							
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови во Република Северна Македонија	1,250,000	1,198,748	1,203,225	0.05%	1.65%		
Удели во странски отворени инвестициони фондови							
IE00B5BMR087; CSPX	80	1,971,378.64	2,234,968.26	0.00%	3.06%	тргување	пазарна цена
IE00B4K48X80; EUNK	528	2,140,183.54	2,343,638.40	0.00%	3.21%	тргување	пазарна цена
IE00B4X9L533; H4ZJ	1,305	2,075,483.57	2,317,808.66	0.00%	3.18%	тргување	пазарна цена
IE00B6R52259; ISAC	648	2,477,271.86	2,733,878.17	0.00%	3.75%	тргување	пазарна цена
IE00BFY0GT14; SPPW	1,496	2,462,816.92	2,759,895.60	0.00%	3.78%	тргување	пазарна цена
IE00BK5BQV03; VGVF	533	2,481,650.29	2,775,542.39	0.01%	3.80%	тргување	пазарна цена
IE00BFMXXD54; VUAA	494	2,206,627.44	2,473,541.43	0.00%	3.39%	тргување	пазарна цена
IE00BJOKDR00; XD9U	196	1,258,758.76	1,505,046.32	0.00%	2.06%	тргување	пазарна цена

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

Трезорски записи издадени од странски влади							
Благајнички записи издадени од странски централни банки							
Комерцијални записи издадени од странски компании и банки							
Други ненаведени хартии од вредност							
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во инвестициони фондови издадени во странство	5,280	17,074,171.02	19,144,319.23	0.01%	26.24%		
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови		18,272,919.02	20,347,544.59	0.06%	27.89%		

(4) Пласмани и депозити

ОПИС	Трошок за набавка (во денари)	Вкупна вредност на денот на извештајот (во денари)	% од вредноста на пензискиот фонд	
1	2	3	4	
Краткорочни депозити		3,720,000.00	3,725,639.84	5.11%
Долгорочни депозити				
Останати пласмани				
Вкупно пласмани и депозити		3,720,000.00	3,725,639.84	5.11%

1/ Модел на вложување: 1.Тргување; 2.Расположливо за продажба; 3.Доспевање.

2/ Метод на проценка: 1.Пазарна цена; 2. Амортизационен план.

3/ Секој ИСИН на обврзници се прикажува со негова вредност по модел на вложување и метод на проценка

Прилог бр.2

Структура на инвестициите на Фондот по видови на финансиски средства на 31.12.2023

1.Обелоденување на структура на финансиски средства и вредност по класи на финансиски инструменти

ОПИС	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
Акции	6,011,706.43	8.24%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	34,086,054.51	46.72%
Краткорочни хартии од вредност	1,203,225.36	1.65%
Акции и удели во инвестициони фондови	19,144,319.23	26.24%
Парични средства	3,497,966.88	4.79%
Пласмани и депозити	3,725,639.84	5.11%
Останати средства	5,291,825.00	7.25%
Вкупно средства	72,960,737.24	100%

2.Обелоденување на валутна структура на финансиски инструмент

Валутна структура	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
МКД	42,172,628.16	57.80%
ЕУР	13,838,921.10	18.97%
ЕУР валутна клаузула	10,466,797.78	14.35%
УСД	6,482,390.19	8.88%
ЈРУ	-	
GBP	-	
CHF	-	
Други	-	
Вкупно средства	72,960,737.24	100%

*Домашните парични инф. фондови се класифицирани во МКД

3.Обелоденување на географска структура по држава на издавач на финансиски инструменти

Географска структура по области	Географска структура по држави 1/	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
Европска унија		4,154,884.78	5.69%
	Белгија	51,053.90	0.07%
	Австрија	12,112.24	0.02%
	Германија	537,928.38	0.74%
	Данска	210,910.84	0.29%
	Ирска	434,499.51	0.60%
	Италија	142,762.33	0.20%
	Норвешка	43,598.96	0.06%
	Португалија	12,250.75	0.02%
	Финска	68,610.81	0.09%
	Франција	698,206.02	0.96%
	Холандија	385,067.03	0.53%
	Шведска	204,120.23	0.28%
	Шпанија	163,968.59	0.22%
	Романија	1,168,494.62	1.60%
	Други	21,300.57	0.03%
Други европски земји и Русија		54,337,726.83	74.48%
	Обединето Кралство	968,843.98	1.33%
	Швајцарија	716,325.73	0.98%
	С. Македонија	52,647,923.40	72.16%
	Други	4,633.72	0.01%
Северна Америка		13,248,313.26	18.16%
	САД	12,883,102.43	17.66%

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

	Канада	340,075.41	0.47%
	Други	25,135.42	0.03%
Јужна Америка		19,802.96	0.03%
Африка		8,712.91	0.01%
Азија		972,579.92	1.33%
	Израел	18,930.82	0.03%
	Јапонија	645,213.82	0.88%
	Кина	57,458.16	0.08%
	Кореа	80,406.21	0.11%
	Сингапур	38,847.18	0.05%
	Други	131,723.74	0.18%
Австралија и Океанија		218,716.58	0.30%
	Австралија	210,069.60	0.29%
	Нов зеланд	8,646.97	0.01%
Вкупно средства		72,960,737.24	100.00%

*Домашните парични инф. фондови се класифицирани во Р. С. Македонија

4.Обелоденување на економски сектор на издавач на финансиски инструменти

Структура по економски сектори 2/	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
Република Северна Македонија 3/ *	34,120,785.25	46.77%
Потрошувачки Добра	2,770,084.31	3.80%
Основни добра	1,334,448.40	1.83%
Енергија	1,426,146.03	1.95%
Финансии**	9,106,937.30	12.48%
Здраство/Фармација	5,154,273.05	7.06%

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

Индустија	2,142,321.70	2.94%
Информатичка технологија	4,448,139.51	6.10%
Материјали	733,503.35	1.01%
Недвижнини	432,388.78	0.59%
Телекомуникации	1,914,606.46	2.62%
Јавни добра	486,184.83	0.67%
Останато (побарувања и пар. с/ва)	8,890,918.28	12.19%
Вкупно средства	72,960,737.24	100.00%

* Во Р С Македонија се вклучени само државните обврзниците издадени од РСМ

** Депозитите и домашните парични инф. фондови се вклучени во финансии

5.Обелоденување на изложеност во топ 10 издавачи на финансиски инструменти

Топ 10 издавачи 4/	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
1. МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	33,729,417.37	46.23%
2. BLACKROCK ASSET MANAGEMENT IRELAND LTD	7,312,484.83	10.02%
3. VANGUARD GROUP (IRELAND) LIMITED	5,249,083.81	7.19%
4. АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ	2,777,646.15	3.81%
5. STATE STREET GLOBAL ADVISORS EUROPE LTD	2,759,895.60	3.78%
6. КАПИТАЛ БАНКА АД СКОПЈЕ	2,340,000.00	3.21%
7. HSBC INVESTMENT FUNDS (LUXEMBOURG) SA	2,317,808.66	3.18%
8. DWS INVESTMENT SA	1,505,046.32	2.06%
9. СИЛК РОУД БАНКА АД СКОПЈЕ	1,380,000.00	1.89%
10. МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ НА РЕПУБЛИКА РОМАНИЈА	1,147,336.81	1.57%

- 1/ Известувањето го содржи целото портфолио за вложување на средства во секоја држава, вклучувајќи каде инвестициските фондови имаат вложување по држава
 2/ Известувањето го содржи целото портфолио за вложување на средства во секој сектор, вклучувајќи каде инвестициските фондови имаат вложување по сектори
 3/ Известување за вложување во државни обврзници издадени од Република Северна Македонија
 4/ Известување за 10 издавачи по процент на учество во портфолиото на пензискиот фонд

Прилог бр.3

СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ ПО ВИДОВИ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И МЕТОД НА ПРОЦЕНКА на ден 31.12.2023

1. Обелоденување на финансиските инструменти мерени по објективна вредност според нивоата на хиерархија што се однесуваат на начинот на одредување на објективната вредност

Хиерархијата ги означува елементите кои се користат при утврдување на фер вредност

ОПИС	Ниво 1 ^{1/}	Ниво 2 ^{2/}	Ниво 3 ^{3/}	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
Акции	6,011,706.43	-	-	6,011,706.43	8.24%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	1,168,494.62	32,917,559.89	-	34,086,054.51	46.72%
Краткорочни хартии од вредност	-	1,203,225.36	-	1,203,225.36	1.65%
Акции и удели во инвестициони фондови	19,144,319.23	-	-	19,144,319.23	26.24%
Финансиски инструмент мерени по фер вредност	26,324,520.28	34,120,785.25	0.00	60,445,305.53	82.85%

2. Информација за хартии од вредност со учество во издавањето поголемо од 10%

Издавач	ИСИН	Учество кај издавачот ^{4/}	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд	Метод на проценка

3. Информација за хартии од вредност издадени од еден издавач, а кој збирно учествува со повеќе од 10% од нето вредноста на имотот на пензискиот фонд

Издавач	ИСИН	Учество кај издавачот ^{4/}	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд	Метод на проценка
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GY65	0.08%	583,534.48	0.80%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GY73	0.12%	431,879.88	0.59%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GY81	0.59%	3,001,458.48	4.11%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GY99	2.12%	8,022,895.21	11.00%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GZ07	0.94%	1,241,807.41	1.70%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GZ15	0.07%	671,946.29	0.92%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GZ49	0.29%	2,089,010.24	2.86%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GAD4	0.34%	2,571,446.55	3.52%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GAF9	0.21%	1,024,889.50	1.40%	амортизационен план

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GAG7	0.10%	1,834,585.47	2.51%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GAI3	0.33%	2,430,350.18	3.33%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GAN3	0.39%	6,569,853.62	9.00%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF20GA01	1.30%	1,751,261.95	2.40%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF200DK7	0.04%	155,561.20	0.21%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINF200DL5	0.17%	537,079.43	0.74%	амортизационен план
Министерство за финансии на РСМ	MKMINFDYN218	0.05%	1,203,225.36	1.65%	амортизационен план
iShares MSCI ACWI UCITS ETF (Acc)	IE00B6R52259	0.00%	2,733,878.17	3.75%	пазарна цена
iShares Core MSCI Europe UCITS ETF EUR (Acc)	IE00B4K48X80	0.00%	2,343,638.40	3.21%	пазарна цена
iShares Core S&P 500 UCITS ETF USD (Acc)	IE00B5BMR087	0.00%	2,234,968.26	3.06%	пазарна цена

1/ Фер вредноста на финансиските инструменти врз основа на нивните котирани пазарни цени достапни на акциониот пазар

2/ Фер вредноста на финансиските инструменти се проценува со примена на техника за проценка врз основа на мерливи параметри односно елементи (амортизација)

3/ Фер вредноста на финансиските инструменти се проценува со примена на техника за проценка која не е врз основа на мерливи параметри односно елементи и се темели на техника на проценка која овозможува изведување на верна проценка на цена како на реални пазарни трансакции

4/ Прикажува колку е процентуалниот дел на пензискиот фонд во вкупната емисија на хартијата од вредност на издавачот

Прилог бр.4

Извештај за реализираните добивки и загуби на Фондот за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023

ИЗВЕШТАЈ ЗА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ

за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023 година

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствена вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
1	2	3	4	5	6 (5-4)
	Обични акции издадени во Република Северна Македонија	/	/	/	/

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

2	Приоритетни акции издадени во Република Северна Македонија	/	/	/	/
3	Акции во затворени инвестициони фондови издадени во Република Северна Македонија	/	/	/	/
4	Обични акции издадени во Република Северна Македонија	/	/	/	/
5	Обични акции издадени од странски компании и банки	/	/	/	/
6	Приоритетни акции издадени од странски компании и банки	/	/	/	/
7	Акции во затворени инвестициони фондови издадени од странски компании и банки	/	/	/	/
8	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија	/	/	/	/
9	Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија	/	/	/	/
10	Обврзници издадени или гарантирани од домашни банки	/	/	/	/
11	Обврзници издадени од домашни акционерски друштва, освен банки	/	/	/	/
12	Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки	/	/	/	/
13	Обврзници и други должнички хартии од вредност - издадени од странски единици на локална самоуправа	/	/	/	/
14	Обврзници и други должнички хартии од вредност - издадени од странски компании и банки	/	/	/	/
15	Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија	/	/	/	/
16	Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија	/	/	/	/
17	Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од домашни банки	/	/	/	/
18	Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од домашни банки	/	/	/	/

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

19	Комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва, освен банки	/	/	/	/
20	Удели во домашни отворени инвестициони фондови	/	/	/	/
21	Други ненаведени домашни хартии од вредност	/	/	/	/
22	Трезорски записи издадени од странски влади	/	/	/	/
23	Благајнички записи издадени странски централни банки	/	/	/	/
24	Комерцијални записи издадени од странски компании и банки	/	/	/	/
25	Удели во домашни отворени инвестициони фондови	/	/	/	/
11.12.2023	КВ РУВЉИКУМ-РАСИЧЕН	20,208.89	136.33	136.76	8,837.00
26	Удели во странски отворени инвестициони фондови	/	/	/	/
27	Други ненаведени хартии од вредност издадени од странски влади и компании	/	/	/	/
28	Дополнителни реализирани капитални добивки/загуби	/	/	/	/
29	Реализирани капитални добивки/загуби - наплата на достасани хартии од вредност и достасани ануитети на хартии од вредност	/	/	/	/
30	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ	/	/	/	/

Забелешка: Не е дозволено сумарно прикажување по финансиски инструмент, односно се евидентира секоја трансакција

Прилог бр. 5

Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот за периодот од 01.01.2023 до 31.12.2023

Датум на последна проценка	ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен Датум*	Загуба поради
1	2	3	4	5	6	7	8	9
31.12.23	Обични акции издадени во Република Северна Македонија	5,887,124	6,011,706		124,583			
	MKALKA101011; ALK	2,715,119.88	2,777,646.15	-	62,526.27			
	MKMTUR101018; MTUR	580,902.00	615,861.48	-	34,959.48			
	MKTNBA101019; TNB	839,694.00	886,179.60	-	46,485.60			
	MKMTSK101019; TEL	701,000.00	671,650.00	-	- 29,350.00			
	MKSTBS101014; STB	464,410.00	480,989.70	-	16,579.70			
	MKMPTS101014; MPT	585,998.00	579,379.50	-	- 6,618.50			
	Приоритетни акции издадени во Република Северна Македонија							
	Акции во затворени инвестициони фондови издадени во Република Северна Македонија							
	Обични акции издадени од странски компании и банки							
	Приоритетни акции издадени од странски компании и банки							

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

	Акции во затворени инвестициони фондови издадени од странски компании и банки							
31.12.23	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Северна Македонија	32,518,698.22	32,917,559.89	-	240.83	9.79	398,611.05	
	MKMINF20GY65; DO2022/15-1137	580,067.20	583,534.48	-	-	-	3,467.28	
	MKMINF20GY73; DO2022/16-1237	430,063.86	431,879.88	-	-	-	1,816.02	
	MKMINF20GY81; DO2022/17-1237	3,000,726.18	3,001,458.48	-	-	-	732.30	
	MKMINF20GY99; DO2022/18-1237DK	8,020,799.06	8,022,895.21	-	240.83	-	1,855.32	
	MKMINF20GZ07; DO2023/01-0138	1,180,295.00	1,241,807.41	-	-	-	61,512.41	
	MKMINF20GZ15; DO2023/02-0238	640,160.00	671,946.29	-	-	-	31,786.29	
	MKMINF20GZ49; DO2023/05A-0338	2,000,380.34	2,089,010.24	-	-	-	88,629.90	
	MKMINF20GAD4; DO2023/11-0738	2,500,625.00	2,571,446.55	-	-	-	70,821.55	
	MKMINF20GAF9; DO2023/14-0838	1,000,250.00	1,024,889.50	-	-	-	24,639.50	
	MKMINF20GAG7; DO2023/15-0938	1,800,450.00	1,834,585.47	-	-	-	34,135.47	
	MKMINF200DK7; RMDEN20	150,872.76	155,561.20	-	-	2.07	4,686.37	
	MKMINF200DL5; RMDEN21	521,573.98	537,079.43	-	-	7.72	15,497.73	

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

	МКМИНФ20ГАI3; DO2023/17A-0938	2,390,358.84	2,430,350.18	-	-	-	39,991.34	
	МКМИНФ20GAN3; DO2023/22-1238	6,551,638.00	6,569,853.62	-	-	-	18,215.62	
	МКМИНФ20GA01; DO2023/23-1238DK	1,750,438.00	1,751,261.95	-	-	-	823.95	
	Обврзници издадени или гарантирани од Народна Банка на Република Северна Македонија							
	Обврзници издадени или гарантирани од домашни банки							
	Обврзници издадени од домашни акционерски друштва, освен банки							
	Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки	1,101,252	1,168,495		46,084		21,158	
	XS1420357318; ROGV 2.875	1,101,252.41	1,168,494.62	-	46,084.40	-	21,157.81	
	Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени од странски единици на локална самоуправа							
	Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени од странски компании и банки							

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

	Трезорски записи издадени од Владата на Република Северна Македонија							
31.12.23	MKMINFDYN218; DZ2023/21-364	1,101,252	1,168,495				67,242	
	Благајнички записи издадени од Народна Банка на Република Северна Македонија							
	Сертификати за депозит и комерцијални записи издадени или гарантирани од домашни банки							
	Хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од домашни банки							
	Комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва, освен банки							
	Удели во домашни отворени инвестициони фондови	-	-				-	
	Други ненаведени домашни хартии од вредност							
	Трезорски записи издадени од странски влади							
	Благајнички записи издадени странски централни банки							

ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје

	Комерцијални записи издадени од странски компании и банки							
31.12.23	Удели во странски отворени инвестициони фондови	17,074,171	19,144,319		2,070,148			
	IE00B5BMR087; CSPX	1,971,378.64	2,234,968.26	-	263,589.61			
	IE00B4K48X80; EUNK	2,140,183.54	2,343,638.40	-	203,454.86			
	IE00B4X9L533; H4ZJ	2,075,483.57	2,317,808.66	-	242,325.09			
	IE00B6R52259; ISAC	2,477,271.86	2,733,878.17	-	256,606.31			
	IE00BFYOGT14; SPPW	2,462,816.92	2,759,895.60	-	297,078.68			
	IE00BK5BQV03; VGVF	2,481,650.29	2,775,542.39	-	293,892.10			
	IE00BFMXXD54; VUAA	2,206,627.44	2,473,541.43	-	266,913.98			
	IE00BJOKDR00; XD9U	1,258,758.76	1,505,046.32	-	246,287.56			

	Други ненаведени хартии од вредност издадени од странски влади и компании							
	ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ	57,682,498	60,410,575	-	2,241,056	10	487,011	

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква вкупно нереализираните добивки (загуби) од вложување во хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштетување, зависно од видот на средството.

* Во позицијата амортизација на дисконт е додадена пресметаната купонска камата на обврзниците со фиксен датум на доспевање.